

Algemene beschouwingen 2009.

Voorzitter,

Het klimaat op aarde verandert, daar is iedereen het zo langzaam wel over eens. Iedere dag is het klimaat wel in het nieuws. Wereldwijd worden records gebroken in hitte, droogte en regenval. Deze veranderingen zijn het gevolg van het broeikaseffect, dat vooral wordt veroorzaakt door ons energieverbruik. Sinds Al Gore met zijn film 'An Inconvenient Truth' de wereld op het gevaar van klimaatverandering heeft gewezen en de VN Klimaatcommissie onderkent dat de mens de oorzaak is, wordt er wereldwijd actie ondernomen.

Nadenken over en zorgen voor het klimaat is van levensbelang. Als we denken aan klimaat als de omgevingslucht die wij inademen, de aarde waarop wij leven, dan weten we allemaal waar we het over hebben, en de zorg daarvoor delen we met elkaar. Maar er zijn meer soorten van klimaat, zoals bijvoorbeeld ons woon- en omgevingsklimaat en ook de zorg daarvoor is van groot belang en wellicht van kwalitatief levensbelang.

Gemeentelijke lasten.

'Ook na de jaren van het zuur', zoals premier Balkenende heeft aangegeven en de economie een jaar fors heeft kunnen groeien, zullen we het zuur blijven ervaren door de crisis waarin we zijn beland.

Het college wil de woonlasten laten stijgen met 5,25 %, dat is 2,25 % meer dan in het verleden o.a. uw eigen coalitieakkoord is afgesproken. Deze stijging valt voor velen zelfs veel lager uit, sommige gezinnen zullen met een verhoging van 0,5% (€ 2) worden geconfronteerd. Wat betekent dat voor de modale huishoudens, met een eigen woning die toch al het geld moeten verdienen voor de BV Nederland?

Zij zullen zelfs tot 10% meer OZB moeten gaan betalen. Waarom wil het college deze verhoging doorvoeren? Wetend dat ook aankomend jaar de gas en stroomprijzen met 11 en 21 % zullen gaan stijgen, nadat het gas dit jaar al zo'n 15% duurder is geworden. Is dit om de mindere inkomsten van het rijk aangaande de WMO te compenseren? Waarom niet eerst het resultaat van een mogelijke herverdeling van de WMO gelden afwachten?

Ook heeft u de afgelopen jaren toen de inflatie met minder dan 3% steeg de woonlasten ook niet minder laten stijgen dan u had voorgenomen in het coalitieakkoord.

Uw college geeft in de Kadernotitie aan dat de begrotingsuitkomst 2009 een voordeel van € 78.000 te zien geeft. Dit is ons inziens de mogelijkheid om uw voorgestelde woonlastenverzwaring van 5,25 % met 2,25 % te verminderen.

Van het personeelsbeleid snappen we niets meer. Er worden van alle kanten besluiten genomen om de personele lasten te verlagen. (voor dekking huisvesting 3 ton; stelpost begroting 2009 2 ton, kerntaken discussie (wellicht 5 ton van de 1,0 mio). Om dan te zien dat de personele lasten stijgen van 14,5 mio naar 16,2 mio.

Een personeelskosten stijging van 13 %, formatie uitbreiding van 4% (van 235 fte naar 244 fte)?

Dit moet u ons maar eens duidelijk uitleggen.

De raad geeft dit in haar besluiten aan en u komt zelf met voorstellen om linksom te gaan en dan we gaan plotseling rechtsom . Hoe verklaart u dit??

Of moeten we hieruit concluderen dat dit de achterliggende noodzaak van de woonlastenstijging is?

Ook blijven wij net als vorig jaar van mening dat het beter is om 'oud beleid' (goed) uit te voeren en aan lastenverlichting voor de burgers te denken, zeker nu steeds meer duidelijk wordt dat de crisis, na de virtuele (financiële) wereld nu ook het "echte" bedrijfsleven zal treffen met alle gevolgen van dien.

Een groot deel van de Montferlandse burgers zal aankomend jaar flink de broekriem aan moeten trekken en LBM vindt dat het college de voorgestelde extra lastenverhoging terug moet draaien.

Met betrekking tot het door u voorgestelde nieuwe beleid:

LBM vindt, net als vorig jaar, dat lopende zaken beter en bijtijds moeten worden uitgevoerd; liever lopende zaken goed afhandelen alvorens nieuwe zaken op te pakken.

Er is een achterstand in de uitvoering van projecten! Meer dan € 10.000.000. (10 miljoen euro).

De raad kan veel besluiten maar de uitvoering laat sterk te wensen over.

Het totaalvolume aan opgenomen geldleningen is veel te hoog. Dit wordt mede veroorzaakt door veel te hoge investeringen in "moeilijk verkoopbare"gronden. Zal door de gemeente veel harder aan gewerkt moeten worden.

De "Doe kracht" van onze organisatie is niet imponerend.

AED

U kunt zich zeker nog de raadsvergadering voor de geest halen waarin er uitgebreid over de AED's is gesproken. LBM blijft bij haar standpunt dat het een onverantwoordelijk besluit is om Azewijn en Stokkum niet in de verspreiding van de AED's op te nemen. Wij weten uw standpunt in deze, maar weet u ondertussen ook het standpunt van de inwoners van Azewijn en Stokkum? Wij weten het wel en hopen dat de andere partijen ook hun oren te luister hebben gelegd bij onze inwoners.

Gemeentehuis

Tijdens de raadsvergaderingen over de huisvesting van het nieuwe gemeentehuis was LBM de enige partij die kritisch was over het Metrum rapport. Immers indien de Raad ten tijde van de Metrum rapportage een "duurder" beeld zou hebben gehad van de nieuw/verbouw in Didam was de keuze wellicht op Gouden Handen gevallen.

Achteraf bezien is de Raad over de te verwachten kosten voor nieuwbouw in Didam onvolledig geïnformeerd.

Dan wil ik nu programmagewijs over gaan tot de behandeling van de begroting. LBM wil overal kort en bondig in zijn, zo ook onze beschouwingen.

Programma 1: BESTUUR:

Dienstverlening, betrokkenheid en een eenduidig imago van Montferland zijn hier kernwoorden. Vereenvoudigde regelgeving, digitaal zaken afhandelen, het verbeteren van de afhandeling van cliënten, prima.

Maar kijken we nu naar de rapporten "briefbehandeling burgers" en "Montferland op de digitale snelweg" van de gezamenlijke rekenkamercommissie, dan zijn er nogal wat zaken die verbetering behoeven.

Briefbehandeling:

Kijken we naar de normrealisatie dan zien we dat slechts 50% van de brieven correct wordt behandeld. De gemeente voldoet hierbij niet aan de zelf gestelde kwaliteitsnormering. De portefeuillehouder heeft ons begin dit jaar nog aangegeven dat de servicenorm toen voldoende was. Wat is er veranderd, maar beter nog te horen, hoe gaat dit veranderen? Graag antwoord hierop van de portefeuillehouder.

De digitale snelweg:

Ook hierover wordt regelmatig aangegeven dat deze voldoende functioneert. De aanbevelingen van de rekenkamercommissie geeft u als college nog wat werk om de website overzichtelijker en gebruiksvriendelijker te maken. Vele gebruikers, waaronder wij van LBM geven het vaak op als we iets zoeken. (Probeer eens met de zoekmachine uw eigen visiedocument "de weg naar Montferland" te vinden, knappe jongen die het lukt)

Geacht college, gaan wij in deze raadsperiode nog meemaken dat de website echt functioneel en gebruiksvriendelijk wordt? Dit is wat u zelf in uw begroting aangeeft.

Wijk en kerngericht werken.

Ondanks dat wijk-en kerngericht werken voor het voormalige Berghse deel in de kinderschoenen staat, zou LBM willen weten, welke resultaten tot nu toe geboekt zijn, daar er toch veel onduidelijkheden bestaan over de meerwaarde hiervan.

Het afgelopen jaar hebben bijna alle dorpsraden en wijkplatforms zich naar tevredenheid kunnen uiten, echter er zijn nog steeds een paar blinde vlekken op de kaart van Montferland. Is het college van plan hier een actievere rol in te gaan spelen om deze raden alsnog opgestart te krijgen?

Persberichten.

Graag willen wij als LBM dat alle persberichten die door de gemeente worden uitgegeven op het moment dat als deze naar de nieuwsmedia gaan ook naar de fracties van de politieke partijen worden verzonden. Zo voorkom je dat je na een dag werken thuis komt en geconfronteerd wordt door vragen van burgers, terwijl je zelf nog van niets weet.

Programma 2: VEILIGHEID:

Vorig jaar hebben wij u in onze beschouwingen verzocht de handhavers duidelijker te laten optreden. Tot onze spijt moeten wij constateren dat de verzoeken van zowel LBM als ook andere partijen om vaker snelheidscontroles in woonwijken te laten uitvoeren, notoire foutparkeerders aan te pakken of op te treden bij vernielende jongeren, voor de burgers niet of nauwelijks zichtbaar is.

Burgers klagen bij de politie aangaande overtredingen en veiligheidszaken en krijgen dan te horen dat ze niet meer bij de politie moeten klagen. Als antwoord horen onze burgers steeds vaker dat de gemeente eerst maar eens haar zaken zoals weginrichting en bebording in orde moet maken, mogelijkerwijs is men dan genegen, na het verzoek vanuit de gemeente, er tegen op te treden.

Onlangs is de verkeerssituatie rond de Galamaschool aangepast. In de huidige situatie zien we dat juist nu veel verkeer, komende vanaf de Oude Doetinchemseweg met als bestemming de Tuger of Huisakkers juist voor de school langs rijdt. Of men negeert de borden en rijdt gemakshalve tegen de aangegeven rijrichting in.

Programma 3: BEHEER OPENBARE RUIJTE:

Het heeft er de schijn van dat er in Didam teveel projecten tegelijkertijd worden aangepakt en dat de gemeente hierbij de regie is kwijtgeraakt. Kan het college aangeven hoe zij die regierol weer in de handen neemt om te voorkomen dat net zoals nu bij de rioleringswerkzaamheden er in de nabije toekomst meerdere bewoners hun woningen maanden niet met hun auto kunnen bereiken? En hoe lang duurt het nog voordat die bewoners weer normaal hun boodschappen met de auto bij de deur kunnen uitladen? En dan hebben we het nog niet eens over de ouderen en mensen die minder ter been zijn of gehandicapt.

Net als vorig jaar blijven wij u triggeren over de noodzaak van het resterende stuk rondweg van tussen de Meilandsedijk en de Terborgseweg te realiseren. Zeker nu ook voor het college duidelijk is geworden dat de afrit A3 in Duitsland er op korte termijn gaat komen en dit ons inziens veel extra hinder en gevaar gaat opleveren in de omgeving van Azewijn. Wij als LBM zijn blij dat het college zich de door ons aangedragen informatie zich ter harte heeft genomen en nu stappen heeft ondernomen richting de Provincie aangaande het laatste stuk weg van dit tracé.

In onze beschouwingen van 2008 hebben we het al gehad over de bladkorven. Het beleid met betrekking tot de bladkorven is ons nog steeds niet duidelijk. In sommige korte woonstraten (Kilder, Didam) staan twee bladkorven, echter in andere delen van de gemeente zien wij nog steeds geen bladkorven verschijnen.

Wanneer kunnen onze inwoners een reële verdeling van de bladkorven verwachten?

Ook het onderhoud van de groenvoorziening evenals het opruimen van zwerfvuil is nog steeds een grote ergernis bij de Montferlandse inwoners. Het gebeurt niet of slecht. Struiken en planten worden ondeskundig en te pas en te onpas gekortwiekt of geschoren. Voldoende toezicht van gemeentezijde op de kwaliteit van de uitgevoerde werkzaamheden zal zonder extra kosten een beter resultaat geven.

We vragen uw aandacht voor het stallen van de fiets! LBM pleit voor het plaatsen van meer deugdelijke fietsenstallingen bij o.a. het busstation te 's-Heerenberg en het Gerrit Varwijkplein te Zeddam en verzoekt het college om te inventariseren waar geen of onvoldoende fietsenstallingen zijn in de kernen. Opgenomen in nieuwe plannen??

Natuurmonumenten wil de parkeerplaatsen langs de Beekseweg, en de Drie Heuvelenweg, die nu door "recreanten" gebruikt worden, sluiten. Als dan de parkeerbehoefte op een andere locatie groter wordt, ligt daar ook een schone taak voor Natuurmonumenten, eventueel met een ondernemer, om daar samen in te investeren. Vanuit de gemeente is altijd geopperd naar het bedrijfsleven dat zij zelf voor parkeerplaatsen moeten zorgen. Waaraan dan ook door de bedrijven wordt voldaan. Ons is niet geheel duidelijk waarom de gemeente nu wil participeren en investeren in een particulier parkeerterrein tegenover 't Tolhuis te Zeddam.

Programma 4: ECONOMIE:

U geeft aan dat U beleid wil gaan ontwikkelen met betrekking tot detailhandelsvoorzieningen.

Kunt U dit eens nader aangeven wat U hiermede bedoelt.? Komt u met regelingen waardoor het voor het MKB weer interessanter wordt om zich in de diverse kernen te vestigen? Financieel en qua regelgeving? Wij laten ons graag door u verrassen!

Programma 5: ONDERWIJS:

Er zijn belangrijke besluiten genomen aangaande de "brede scholen" in Didam. Wanneer denkt u dat er met de brede school Noord gestart kan worden?

U geeft aan om ook een onderzoek te gaan doen naar de "brede-school in 's-Heerenberg. Is hierover al overleg geweest met de beide schoolbesturen in 's-Heerenberg?

Zo ja wat is hierbij naar voren gekomen? Indien dit niet het geval is geweest bent u van plan dit eerst te doen alvorens er dure onderzoeken worden opgestart?

Indien u denkt een brede school in 's-Heerenberg te ontwikkelen zijn wij zeer benieuwd welke locatie u dan voor ogen heeft.

Tevens wilt U een onderzoek instellen om in het Oostelijk deel van gemeente Montferland voortgezet onderwijs te gaan vestigen. Dit is in groot verband al eerder besproken, waarbij "de wens om te komen tot realisatie ,niet zo duidelijk was. Jaren geleden is er bestuurlijk niet veel aangelegd geweest om het Voortgezet onderwijs in 's-Heerenberg te houden. Nu het onderwijs nog veel meer gedifferentieerd

is vragen wij ons af of dit wel een reële wens is.

Kan het college aangeven welke behoefte er nu aan ten grondslag ligt om dit onderzoek te gaan bewerkstelligen?

Programma 6: WELZIJN EN CULTUUR:

U geeft aan dat de fusie van SWOM en WCM, waar nu eenmalige extra kosten aan zijn verbonden, in de toekomst tot vermindering van subsidie moet leiden. Maar dan zult U aan moeten geven welke producten u van deze Stichting verwacht, dus gerealiseerd moeten worden. Is het college van plan duidelijke kaders aan te geven om te voorkomen dat er nieuwe impulsen ontstaan, die juist kunnen leiden tot meer kosten?

Graag uw mening hierover.

Accommodaties:

In het kader van de "leefbaarheid" van de kernen is het vanzelfsprekend dat in het kader van welzijn ook hiervoor accommodaties zijn. Deze accommodaties zijn vanuit de behoefte van de gemeenschap ontstaan en voor het voor het merendeel uitgevoerd met gemeenschapsgelden

De implementatie van het accommodatiebeleid zien we tegemoet.

Jeugd en Jongerenwerk.

Er is al meerdere malen al aandacht gevraagd voor een jongeren centrum in Didam.

U geeft aan nu met de realisatie aan de slag te gaan. Kunt u aangeven wanneer het centrum "live" kan gaan?

Tevens kunnen wij lezen dat u het jongeren centrum in 's-Heerenberg in stand wilt houden. Proeven wij daar enige bezorgdheid? Enerzijds over deelname door (aantallen) jongeren of anderzijds financiën? Is het mogelijk om inzicht te krijgen over het gemiddelde gebruik van het jongeren centrum?

Programma 8: MAATSCHAPPELIJKE BEGELEIDING EN ADVIES:

Centrum voor jeugd en gezin.

U wilt een centrum voor jeugd en gezin te vestigen in 's-Heerenberg en Didam.

Door de minister van Jeugd en gezin is aangegeven, dat de "hulp" dichtbij moet zijn.

Om deze hulp, die het wisselgeld is geweest voor de deelname van de CU aan de huidige regering, uit te voeren wordt er door deze minister een aantal jaren oplopend een doeluitkering aan de gemeenten verstrekt. Echter wederom wordt er iets vanuit Den Haag het land in gebracht en wederom moeten de gemeenten zelf (mee)financieren.

Kunt u aangeven hoeveel jaren deze doeluitkering wordt verstrekt en wat ons dit als gemeente jaarlijks gaat kosten?

Ook moet het u bekend zijn dat de Stichting IJsselkring in Doetinchem, hiermee al aan het werk is (zie [www. IJsselkring.nl](http://www.IJsselkring.nl).)

LBM heeft al vaker aangegeven dat vele zaken intergemeentelijk aangepakt kunnen worden. En laten we eerlijk zijn, Doetinchem is toch dicht bij!?

In onze beschouwingen van 2008 hebben wij geconstateerd dat er geen streefcijfers waren opgenomen, deze zijn nu wel opgenomen, waarvoor onze dank.

Toch willen we graag wat concreter van u vernemen wat u bedoelt met "Beleidsmatige ondersteuning om ons doel te bereiken" dit klinkt ons nogal vaag in de oren.

U mag ons ook uitleggen hoe de verhouding tussen de realisatie taakstelling vergunningshouders (E) en realisatie taakstelling inburgeringstrajecten (P) zich verhouden.

Programma 9: WERK EN INKOMEN:

In onze vorige algemene beschouwingen gaven wij al enkele begrippen aan omtrent het voorkomen van "sociaal isolement" Hier hoeft men niet te wachten tot een uitkering gerechtvaardigd is,

Maar het moet met de "papelepel" ingegeven worden dat hulp en dienstbaarheid aan je omgeving een plicht is. Als er hulp van je verwacht wordt "gewoon doen" zonder dat er een beloning tegenover staat. Als je geen werk hebt, heb je een verplichting naar de maatschappij. Vrijwilligerswerk is er altijd, je dienstbaar maken bij de buurtbus, verenigingsleven, etc. Hierdoor bekwamen mensen zich ook voor een vaste aanstelling, hetgeen voorkomt dat je al vroegtijdig in een sociaal isolement terecht kunt komen. De MADD< Make A Difference Day, die op 31 oktober en 01 november is gehouden, zijn een voorbeeld van zaken die door langdurig werklozen opgepakt kunnen worden. Nu het CWI ook aangeeft dat de daling van werkzoekenden is gestopt en in 2009 de categorie werkzoekenden weer zal stijgen zal er hier ook extra aandacht naar toe moeten gaan.

Programma 10: MILIEU:

Dit jaar is door de regering de "verpakkingstax" ingevoerd en betalen, alle winkelende inwoners deze extra belasting aan de kassa in de supermarkt. Maar de door de inwoners betaalde verpakking beland later ook in de vuilcontainer en daar moet dan nog eens voor betaald worden. LBM heeft dit jaar aan het college gevraagd om de bijdrage die de gemeenten van het rijk krijgen uit een potje, gevormd door deze belasting, hoofdelijk om te slaan en in mindering te brengen op de afvalstoffenheffing. LBM heeft dit niet kunnen vinden in uw begroting en vraagt zich af wanneer deze dubbele belasting voor de burger komt te vervallen. Wij horen graag van uw college wanneer dit een feit wordt. Vorig jaar heeft u aangegeven de handhaving op milieugebied verder te willen professionaliseren. Wij hebben aangegeven dit ten zeerste toe te juichen. Nu we een jaar verder zijn willen wij graag vernemen hoe dit zijn gestalte heeft gekregen, wij hebben dit nl nog niet echt kunnen ontdekken..

Binnenkort krijgen de gemeenten er weer een "zorgtaak" bij ; "WATER":

U geeft in de begroting aan , dat er weer enkele afkoppeling systemen uitgevoerd moeten worden ,in het kader van het scheiden van hemelwater en afvalwater. Dit zijn dure ingrepen voor elke gemeente bij vernieuwingen van het rioolstelsel. Kunnen wij als gemeente Montferland, als straks de taak bij ons wordt neergelegd, deze ook ten uitvoer brengen? En worden de gemeenten ook gecompenseerd door het Rijk?

Programma 11: RUIMTELIJKE ORDENING EN VOLKSHUISVESTING:

Zowel de gemeente als de woningcorporaties hebben een sociale opdracht, namelijk het bieden van betaalbare woningen aan diverse doelgroepen. Achter deze o.a. van Provincie Gelderland, Regio Achterhoek en KAN opgelegde opdracht heeft onze gemeente zich ook geschaard.

Vorig jaar hebben wij een vurig pleidooi gehouden voor een grondprijs gekoppeld aan de waarde van de te bouwen woningen, de zogenaamde residueel bepaalde grondprijs. Dit is één van de zaken die in de net aangenomen notitie "Wonen op maat "is opgenomen.

LBM is blij dat deze notitie, waarin alle aanvullingen die in de notitie zijn opgenomen van LBM zijn, nu richtinggevend is.

Nu we deze zaken voor de "koopwoningen" geregeld hebben moeten we niet uit het oog verliezen, en mogelijkterwijs de woningstichtingen "kietelen" om meer sociale woningbouw neer te zetten.

LBM vindt dat ook mensen met een kleine beurs de mogelijkheid moeten hebben om in hun kern van herkomst aan een woning te kunnen komen. Wij vertellen u niets nieuws als wij zeggen dat deze kansen zich slechts sporadisch voordoen. Om ook hen in de gelegenheid te stellen, stelt LBM voor de starterslening van SVn op te nemen als gemeentelijk vangnet. Al meer dan 85 gemeenten bieden hun inwoners deze mogelijkheid. LBM zal tijdens de begrotingsvergadering hierover een voorstel indienen, met uiteraard de financiële onderbouwing. De criteria om van deze regeling gebruik te kunnen maken, kunnen we als gemeente(raad) zelf opstellen en tijdens de begrotingsvergadering zal LBM met een voorbeeld komen.

Tot slot:

Voor de zekerheid willen we graag de volgende vragen beantwoord zien:

1. Heeft de gemeente Montferland geld uitstaan op rekeningen in het buitenland bij IJslandse of vergelijkbare banken?
2. Heeft de gemeente Montferland geld geleend wat tegen een hoger rentepercentage is uitgezet?